



# Særslev, Ejlby og Melby Sogne

sep. - okt. - nov. 2009 - 63. årgang nr. 4

## Om salmebogen, indhold og historie, og salmesangsprojekt 2009

Den nyeste udgave af Den Danske Salmebog udkom i år 2002. Det er den hidtil mest omfangsrige kirkesalmebog i Danmarkshistorien. Den blev langsomt samlet og redigeret på baggrund af salmebogskommissionens arbejde fra 1993-2002 under ledelse af biskop over Københavns Stift, Erik Norman Svendsen. Undervejs i salmebogskommissionens arbejde opstod der en del modstand imod idéen med en ny salmebog. Mange kritikere var mest tilbøjelig til at bevare den gamle salmebog fra 1953, men realiteten er i dag, at den nye salmebog virkelig er slået igennem og bruges i næsten alle menigheder landet over. Den nye salmebog indeholder 791 numre, hvoraf 142 er nye i dansk salmebogstradition. Den gamle salmebog fra 1953 indeholdt faktisk kun en halv snes salmer fra det 20. århundrede - resten var af ældre dato.

Groft sagt består salmebogen af

to dele: Den første del indeholder de 791 salmer, der bruges ved gudstjenester og andre kirkelige handlinger. Den anden del indeholder de autoriserede ritualer og bønner samt kirkeårets tekster til hver søndag.

### *Historisk perspektiv:*

I år 1569 udkom den første officielle danske salmebog, Thomissøns salmebog. Efter reformationen i Danmark i 1536 fik Martin Luthers positive syn på musik i kirken mere vind i sejlene herhjemme. Til forskel fra andre samtidige havde Luther nemlig et positivt syn på musik i kirken. For ham bestod der et godt naboskab mellem musikken og evangeliet. Luther siger et sted om musikken: ... "thi den gør frejdig menneskets sjæl og fordri- ver djævelen." Desuden havde Luther selv taget initiativ til at udarbejde nogle kirkesange (salmer) i form af gendigtede Davidssalmer fra Biblen.



Den nye Thomissøns salmebog blev naturligvis fyldt med salmer fra luthersk tradition og på den måde blev det katolske sunget ud og den nye lutherske kristendomsforståelse blev sunget ind i folket.

### *Salmebogen i 1700-tallet:*

Hvis man meget kortfattet skal beskrive salmebogens udvikling i de følgende århundreder og op til nutiden, så kan man sige, at der som tommelfingerregel er kommet en ny salmebog med cirka 50 års mellemrum.

Efterfølgeren til Thomissøns salmebog kom i 1699 og fik tilnavnet Kingos salmebog. Tidens fremmeste salmedigter hed nemlig Thomas Kingo, og han var som bekendt biskop på Fyn.

Kingos salmer kom til at dominere den udgave af salmebogen.

I gennem 1700-tallet kom der tre nye udgaver af salmebogen;

henholdsvis Pontoppidans salmebog fra 1740, Guldbergs salmebog fra 1778 og endelig Evangelisk-kristelig Psalmebog til brug ved Kirke - og Hus-Andagt fra 1798. Den førstnævnte salmebog var præget af den tyske pietisme (fromhedsdyrkelse) og mange af salmerne tog farve af den påvirkning.

De to andre salmebøger blev også hver især præget af tidens nye idéer. De blev begge påvirket af Oplysningstidens nye tanker om videnskab og fornuft. Sidstnævnte salmebog fra 1798 blev endvidere præget af datidens revolutionstanker fra Europa.

#### *Salmebogen i 1800-tallet:*

Salmedigteren og præsten N.F.S. Grundtvig kunne hverken forlige sig med datidens rationalistiske salmer eller med de pietistiske salmer. Han blev 1800-tallets flittigste salmedigter. I Grundtvigs salmer blev hans lyse historisk-poetiske kristendomssyn udviklet og mange af hans salmer kom med både i Roskilde konvents salmebog fra 1855 og Psalmebog for kirke og Hjem fra 1899.

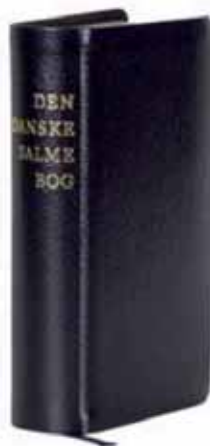
#### *Salmebogen i 1900-tallet:*

Fra midten af 1800-tallet og vel helt op til nutiden har der i Folkekirken været en stor spænding mellem grundtvigianere og Indre Mission - begge retninger havde egne sangbøger og salmesamlinger og forskellig kristendomsopfattelse. I 1900-tallet ud-

kom der blot én salmebog, og det var i 1953. I 1953-udgaven havde man forsøgt at dele sol og vind lige mellem kirkens to retninger, grundtvigianisme og Indre Mission. Endvidere lod man den særlige sønderjyske salmetradition, der adskiller sig fra det øvrige lands salmetradition, integrere i salmebogen.

#### *Bønnebog:*

Omtrent midt i vores nuværende salmebog befinder bønnebogen sig. Der er skrevet nogle forskellige bønner, som man kan bede i forskellige situationer i menneskelivet. Der er også skrevet morgen- og aftenbønner til samtlige af ugens dage. Bagest i salmebogen kan man se hvem, der har skrevet bønnerne. Der er virkelig skrevet mange gode og smukke bønner - her kommer en bøn til onsdag aften skrevet af Johannes Væрге, sognepræst ved Københavns Domkirke:



Far i himlen, vi takker dig for dagen,  
som nu går til ende  
Må det, som har været godt, blive bevaret og vokse,  
Må det, som har været ondt, miste magt og forsvinde.  
Giv os visdom til at lære af vore erfaringer.  
Lad din barmhjertighed omslutte og forny vort liv,  
så vi ikke fanges i modløshed og fortvivlelse.  
Lad din nåde, dit lys, arbejde sådan i os,  
at mørket i os rammes og mister sin magt,  
og vort håb bliver levende og stærkt.  
Hellige Gud, vi takker dig, fordi vort liv beror på din magt, ikke på vores.  
Overlad os aldrig til vores egen kortsynethed,  
forbarm dig over os, når vi lever i blindhed, for din godhed.  
Lad din Ånd lyse ind i vore hjerter, så vi kan virke og hvile i kraft af det,  
du lader os se i Kristus: at lys sejrer over mørke sandhed over løgn liv over død.  
Gør vore hjerter åbne for din kraft, din velsignelse.  
(DDS p.936)

## **Salmesangsprojekt 2009 i Nordfyns Kommune:**

Med det formål at øge kendskabet til vores salmebog blev et salmesangsprojekt sat i værk på Nordfyn for et par år siden. Mange af sognekirkerne i Nordfyns kommune har efterhånden indgået et samarbejde med de lokale skoler om salmesangsprojektet. Projektet henvender sig i år til samtlige af folkeskolens 4. klasser i kommunen. Formålet med projektet er, at eleverne skal lære fem salmer at kende, arbejde grundigt med dem i musik-timerne, og lære at synge dem.

Styringsgruppen bag salmesangsprojekt 2009 har forsøgt at sammensætte et varieret program af fem forskellige salmer fra vores salmetradition.

De fem salmer er:

369 Du som gi r os liv og gør os glade  
192 Hil dig Frelser og forsoner  
69 Du fødtes på jord  
435 Aleneste Gud  
787 Du som har tændt millioner af stjerner.

Salmesangsprojektet kulminerer tirsdag den 27. oktober 2009, hvor alle elever, lærere, organister og præster samles til fællessang i Odense Domkirke. I de foregående år har det været en stor oplevelse for alle deltagere at samles så mange mennesker i Odense Domkirke og synge nogle salmer, som alle kendte.

JKA

## **Kirkehøjskolen efteråret 2009**

**Onsdag den 30. sept. kl. 19.00**

Teglgården

Teglgårdsvej 1, 5400 Bogense

Prof. ved Roskilde Universitetscenter  
Brian Patrick McGuire

***"Ti myter om den mørke middelalder"***

"Middelalderen" er et ord som ofte bruges med et negativt indhold. Som moderne mennesker ønsker politikere og andre at markere, at vi er blevet klogere og mere oplyste end middelalderens mennesker var. "Min middelalder" varer fra 500-1500, og perioden var præget af tekniske fremskridt, nye former for uddannelser, og fremskridt i den kristne kirkes åbning over for alle de døbte. I middelalderen finder vi vores identitet som kristne, europæere, danskere og derfor er middelalderen værd at lære bedre at kende!



**Onsdag den 18. november kl. 19.00**

Hårslev præstegård, præstegårdsvænget 4, 5471 Sønderød

Forfatter og katolik Kirsten Kjærulff:

***"Middelaldermystiker med appel til nutid og fremtid"***

***- Foredrag med billeder og musik***

Hildegard af Bingen (1098-1179) er en af de største kvindeskikkelser i højmiddelalderen. Hendes profetiske kald var at reformere Kirken, som også dengang var i en tilstand af lunkenhed og forfald. Hun blev i 1147 officielt af Kirken erklæret for at være profet, og hun blev kendt over hele Europa, fordi hun pegede på Kirkens oprindelige holistiske tro som vejen til heling af den brudte eksistens for menneske og univers.

Hendes naturforbundne verdenssyn er også i dag en udfordring og inspiration. Gennem hendes billeder, tekster og musik kommer man stadig dybere ind i hendes omfattende univers.



## Aftengudstjeneste

i fællesskab med FDF-Særslev.

Lørdag den 28. nov. kl. 19.30 i Særslev kirke.

I forbindelse med FDF Særslevs jule-weekend sidste weekend i november afholdes der familiegudstjeneste i Særslev kirke lørdag den 28. nov. kl. 19.30. Der er et fakkeloptog fra Asylet og op til Særslev kirke. Alle er velkomne.

## Om barnedåb

Den 2. januar 2008 kom der en ny kgl. anordning for dåb fra kirkeministeriet.

I en tid, hvor mange landkirker kæmper for at holde liv i og styrke søndags højmessens er det vigtigt at fremhæve §. 3. i anordningen, der siger: Dåben foretages i kirken ved sognets gudstjenester på søndage- og helligdage.

Er der 'særlige omstændigheder' omkring en dåb, kan der dog efter aftale med præsten foretages dåb på et andet tidspunkt. Jeg vil derfor understrege over, at barnedåben ret beset bør placeres i sin rette sammenhæng dvs. til søndags gudstjenesten, hvor man døbes til menighedens fællesskab med menigheden som vidner på dåben.

JKA

## Kirkelukning i Veflinge

Fra den 1. September 2009 til den 29. November 2009 holder Veflinge kirke lukket. Hele Veflinge kirkes indre skal kalkes, og orgelet



skal renses. Det betyder, at sognepræst Ole Hansen fra Veflinge kommer og holder gudstjeneste i Særslev, Ejlbj og Melby kirke de dage, hvor hans navn står anført på kirkekalenderen.

De søndage, hvor sognepræst Ole Hansen forestår gudstjenesten, kommer kirkesanger, organist og menigheden fra Veflinge også med til gudstjenesten i Særslev kirke. Kirkelige handlinger som begravelser og vielser fra Veflinge sogn vil i den pågældende periode også blive holdt i Særslev kirke.

## Litteratur-aften

I samarbejde med Bogense, Hårslev, Skovby, Veflinge og Særslev sogn er der litteraturaften torsdag den 22. oktober i Særslev præstegård kl. 19.30.

Vi skal arbejde med Ida Jessens nyeste roman "Børnene" fra 2009, der er en efterfølger til romanerne "Den der lyver" (2001) og "Det første jeg tænker på" (2006). Vi vil diskutere bogens forskellige temaer.

Sognepræst Ole Hansen vil



holde et lille oplæg om bogen.

Der vil blive serveret kaffe - alle er velkomne.

## Sangaften

i konfirmandstuen, Særslev præstegård.

Torsdag den 24. sept. kl. 19.30.

Vi vil synge sensommersange og høstsange fra højskolesangbogen og nye og gamle salmer fra salmebogen med musikalsk ledsagelse af vores organist. Aftenen er for alle, der har lyst til at hygge sig og smøre stemmebåndet.

Vi laver kaffen, medbring selv kaffebrød.

## Hvem vil prøve at synge i kirkekor?

Torsdag den 1. oktober begynder et nyt kor i Særslev. Det er tanken, at koret skal medvirke i kirken engang imellem. Første gang bliver Alle Helgens dag den 1. november kl. 19.00 i Særslev kirke. Koret er åbent for alle, der har lyst, både herrer og damer. Den eneste forudsætning er, at man er glad ved at synge og vil bruge nogle torsdag aftener til at øve.

Det koster ikke noget at være med. Prøv at møde op den 1. oktober kl. 19.30 i Særslev kirke og se, om det er noget for dig.

Georg Klinting, organist.

tlf. 66 12 72 12

e-mail [gklingting@gmail.com](mailto:gklingting@gmail.com)

hjemmeside: [www.georganist.dk](http://www.georganist.dk)

# Fredensbo

## Gudstjenester:

Tirsdag den 8. sept. kl.14.00  
Tirsdag den 13. okt. kl.14.00  
Tirsdag den 3. nov. kl.14.00

## Sangeftermiddage:

Torsdag den 3. sept. kl.14.00  
Torsdag den 29. okt. kl.14.00  
Torsdag den 19. nov. kl.14.00

Bemærk ændring i klokkeslæt fra 14.15 til 14.00.

## Kom med i teatret



Tirsdag den 17. november har man mulighed for at komme i teatret til forpremieren på Nøddebo præstegaard. I omtalen af forestillingen skriver Odense teater følgende: "Denne charmerende julefortælling har det hele: Julestemning, nisser og romantik. Traditionrige NØDDEBO PRÆSTEGAARD er årets familieforestilling på Store Scene".

Der arrangeres buskørsel fra Særlev kirke kl. 17.45. Forestillingen begynder kl.19.00. Turen arrangeres i samarbejde med Veflinge sogn. Tilmelding og betaling for billetter skal ske senest 1.oktober til sogneprest Jesper Kjær Andersen. Pris for deltagelse er 125 kr. og det er inklusiv bustransport.



## Døbte:

### Særlev:

Laura Kristine Runø  
Rasmussen, Silje Anina  
Vingaard Hansen, William  
Spangenberg, Sarah  
Simonsen, Kristian Alfred  
Nellemann Petersen,  
Amalie Møller

### Ejlby:

Lukas Julius Jensen,  
Rasmus Hornstrup  
Johansen

### Melby:

Olivia Korfitz Nøhr



## Siden sidst

## Viede:

### Særlev

Lisbet Margrete  
Hvenegaard og  
Kristian Hvenegaard,

Marie-Louise Hansen og  
Martin Skøtt Christensen

### Ejlby:

Annette Juul Andersen og  
Henrik Andersen



## Begravede/bisatte:

### Særlev:

Ella Christiansen, Sigrud  
Frederikke Madsen  
Jensen, Agnes Marie  
Madsen, Knud Børge  
Jørgensen, Ebba Kirstine  
Gervig, Kæthe Kristensen,  
Else Marie Schmidt, Erik  
Hansen

### Melby:

Ejler Markussen

## Praktiske oplysninger

### Fødsler

En fødsel skal meddeles til præsten i bopæls sognet. Medbring fødselsanmeldelsen som I fik udleveret af jordemoderen, samt jeres dåbs- eller navneattester, evt. vielsesattest eller den udfyldte "Omsorgs og Ansvarserklæring" hvis I ikke er gift.

### Dåb eller navngivelse

Et barn skal navngives senest seks måneder efter fødslen. Det sker enten ved dåb eller navngivelse. I begge tilfælde rettes henvendelse til præsten.

### Konfirmation

Konfirmation finder som regel sted om foråret i 7. klasse. I Ejlby og Melby kirker er der konfirmation 1. søndag efter

påske, i Særlev kirke 2. søndag efter påske. Børnene indskrives til konfirmation i august måned. De får et brev med hjem gennem skolen.

### Vielse

Dato for vielsen aftales med præsten. Vieser foregår altid i kirken. I god tid inden vielsen rettes henvendelse til rådhuset for udstedelse af prøvelsesattest. Denne samt jeres dåbs- eller navneattester og evt. skilsmissebevilling medbringes til samtalen med præsten.

### Dødsfald

Dødsfald skal meddeles til præsten i bopæls sognet, helst hurtigst muligt. Denne eller bedemanden er behjælpelig med at udfylde papirerne. For

aftale om begravelses-/bisattelsesbehandling i kirken rettes henvendelse til præsten.

### Navneændring og attester

Kontakt præsten i bopæls sognet. Skal sagen sendes til Statsamtet eller Kirkeministeriet er præsten behjælpelig med dette. Bortkomne eller nye attester udstedes vederlagsfrit.

### Kirkebil

Kirkebil kører til alle gudstjenester og arrangementer, der tilrettelægges af menighedsrådet. Bilen skal blot bestilles dagen før på:  
Tlf. 64 84 14 85  
eller Tlf. 64 85 12 12.  
Benyttelse af kirkebil betales af menighedsrådet.

# KIRKEKALENDER

september - oktober - november 2009

DATO

SÆRSLEV

EILBY

MELBY

BEMÆRKNINGER

06. sept.	13.s.e.trin.	14.00*	-	-	* Sommermøde
13. sept.	14.s.e.trin	10.30*	09.00	-	* Høstgudstjeneste
20. sept.	15.s.e.trin	09.00	09.00	10.30*	* Høstgudstjeneste ved Ole Hansen
27. sept.	16.s.e.trin.	09.00	10.30*	-	* Høstgudstjeneste
04. okt.	17.s.e.trin.	10.30	-	09.00	Ole Hansen
11. okt.	18.s.e.trin	09.00	10.30	-	Ole Hansen
18. okt.	19.s.e.trin	09.00	-	10.30	Ole Hansen
25. okt.	20.s.e.trin	10.30	09.00	-	
01. nov.	Alle Helgen	19.00	-	09.00	
08. nov.	22.s.e.trin	19.00*	09.00#	-	* ungdomsgudstjeneste. #Ole Hansen
15. nov.	23.s.e.trin	09.00	-	-	Mette Lise Bjærrgaard
22. nov.	s.s.i kirkeåret.	19.00	-	09.00	Ole Hansen
29. nov.	1.s.i.advent	10.30	09.00		

Ansvarshavende redaktør: Sognepræst Jesper Kjær Andersen. Tryk: Bogense Bogtrykkeri 64 81 10 29

## Adresser

Sognepræst Jesper Kjær Andersen, Kirkevej 4, Særslev. Tlf.: 64841137, E-mail: jeka@km.dk Træffes efter aftale – dog ikke mandag.  
Menighedsrådsformand Erik Larsen, Kosterstevnuse 17, Kosterlev. Tlf.: 64 84 10 70  
Kirkenes hjemmeside: [www.de3sogne.dk](http://www.de3sogne.dk)

### Særslev:

Graver Henning Smith  
graverhuset, tlf. 64 84 16 75  
Træffes tirs.-fre. Kl. 9-10  
Privat: Vestergade 10, Særslev  
Tlf. 64 84 18 36

Organist Georg Klinting  
tlf. 66 12 72 12

Kirkesanger Poul E. Larsen  
Kile 25, tlf. 64 84 12 02

### Eilby:

Graver Finn Toffegaard  
Graverhuset, tlf. 64 84 14 53  
Træffes tir. tor. fre. Kl. 12-13  
Privat: Tværgade 22, Otterup  
Tlf. 64 82 20 50 / 40 13 14 51

Organist Georg Klinting  
tlf. 66 12 72 12

Kirkesanger Poul E. Larsen  
Kile 25, tlf. 64 84 12 02

### Melby:

Graver Bjarne Rasmussen  
Graverhuset, tlf. 64 86 17 28  
Træffes tir. og tor. Kl. 15-15,45  
Privat: Tøvlidvej 75, Melby  
Tlf. 64 86 15 34

Organist Georg Klinting  
tlf. 66 12 72 12

Kirkesanger Bodil Rasmussen  
Enghaven 14, tlf. 64 84 13 31